

Domače vesti

Vile rojenice

Vile rojenice so se zglasile 16. julija pri Mr. in Mrs. Ben Kristoff na Fullerton Ext., RFD 1, Novelty, O., in jima pustile krepkega, sinčka, kateremu so dali ime Richard Carl. Materino deklško ime je bilo Frances Klein. Mati in dete se dobro počutita. S tem je postala Mrs. Jennie Kristoff na 1563 E. 173 St., šestič stara mama, Mr. in Mrs. Joseph Klein, 19407 Muskoka Ave., sta pa v drugič "grandpa" in "grandma". Čestitamo!

Pismo iz domovine

V našem uradu imamo pismo iz stare domovine, naslovljeno na Paul Vukovich, kateri ga lahko dobi če se zgasi v uradu.

Seja Wallaceovega kluba

V sredo zvečer ob osmih se vrši seja Wallaceovega kluba v Euclidu, v Slov. društvenem domu na Reher Ave. Članstvo in oni, ki se zanimajo za izvolitev Henry A. Wallacea za predsednika, so proseni, da se gotovo udeležijo.

Pozdravi

Pozdrave s konvencije ABZ, ki se vrši v Ely, Minn., pošilja Mrs. Frances Erzen, urednica angleške sekcije Nove Dobe, Mrs. Anton Baraga in Mrs. John Kapelj, ki ste spremljale njiju soproge, ki sta delegata, ter pisarja, da se nahajata v kabini ob jezeru in da je njiju najbližji sosed medved, ter Mrs. Pauline Sternisa, tajnica društva George Washington štev. 180 ABZ.

Iz Ellsworth, Maine, pozdravlja vse prijatelje, katerih naslovov ni imela, da bi jim osebo pisala, Emma Drobnik, Piše, da je tamkaj zelo krasen kraj.

Mlad. pev. zbor SDD

Nocoj ob 7:30 uri se vrši seja staršev Mlad. pev. zbora SDD na Waterloo Rd. Prosi se vse odbornike in starše, da se gotovo udeležijo, ker se bo ukrepalo o važnih zadevah zbora.

Krožek št. 2

Prog. Slovenk
Članice krožka št. 2 Prog. Slovenk so prošene, da se v sredo zvečer ob 7:30 uri udeležijo redne mesečne seje v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Na dnevnem redu bo več važnih stvari in se vabi na polnoštevilno udeležbo.

OPERNA PEVKA DE SOUSA UMRLA OD LAKOTE

CHICAGO, Ill., 13. avg. — Nekoč slavna operna pevka Mae De Sousa, katere slava se je širila po celem svetu, je pozabljena in v obupni bedi včeraj umrla od lakote. Stara je bila 66 let. Pri koncu svojega življenja, je ta nekoč toliko slavljena pevka, ki je pela kraljem, diplomatom, državnikom in bogatinom, prala podo v čičaških uradih. To da zadnje čase vsled starosti in boleznih ni mogla več delati. Umr-la je v samotni bedi, brez da bi se nekoč spomnil na njeno tragično usodo — usodo pevke, katere zvezda se je naglo ugasila.

50 OSEB RANJENIH V ŽELEZNIŠKI NESREČI

GRAND FORSK, N. D., 16. avg. — Okrog 50 oseb je bilo danes ranjenih, med njimi nekateri težko, ko je vlak Great Northern Railway v bližini Rugbyja, N. D., izkočil iz tira.

Zapadne sile so na delu, da ustanovijo "zapadni Reich"

Veruje se, da je ustanovitev zapadno-nemške države glavni kamen spotike v tekočem sporu med zapadom in vzhodom

BERLIN, 16. avg. — Vojaški voditelji zapadnih sil so se danes sestali v Frankfurtu, da pospešijo načrte glede ustanovitve zapadno-nemške države, kljub znakom, da je ustanovitev take separatne Nemčije glavni razlog za tekoče nesporazume med zapadnimi silami in Sovjetsko zvezo.

Gen. Lucius D. Clay se bo skupaj s francoskimi in angleškimi vojaškimi poveljniki v Nemčiji sestal z nemškimi voditelji. Na sestanku se bo govorilo na kakšen način naj se pospeši ustvaritev že odobrenih načrtov glede zapadne Nemčije.

Pričakuje se, da se bodo prihodnjega meseca sestali predstavniki šestih držav, ki so pristale na ustanovitev posebne nemške države, ter se sporazumeli o potankostih glede nemške države.

V septembru pa se bo vršil sestanek z nemškimi predstavniki, na katerem se bo izdelalo začasno ustavo za zapadno Nemčijo.

Zapadni predstavniki ponovno pri Molotovu

Iz zanesljivih virov sporočajo, da Sovjeti odlašajo s sporazumom glede berlinske krize, ker želijo zvedeti, kaj namenjajo zapadne sile storiti s svojimi okupacijskimi zonami. Pričakuje se, da se bodo diplomati zapadnih sil danes ponovno sestali s sovjetskim zunanjim ministrom Molotovom na tajni konferenci. To bo že četrti sestanek.

V Berlinu je prišlo tudi do razkola. Mestni svet je baže pripravljen, da prekine vsako sodelovanje s sovjetskim okupacijskim sektorjem. Nepotrjena poročila pravijo, da bo svet na svojem današnjem sestanku odobril resolucijo, po kateri bodo zapadne marke bile edini veljavni denar za zapadne sektorje Berlina. Zapadni sektorji so že ustanovili svoj lastni policijski oddelek pod vodstvom Johanesa Stumma, katerega šef policije v sovjetskem sektorju Paul Markgraf obtožuje, da je ukradel neki avto, ko se je preselil v ameriški sektor mesta.

Casopisi v zapadnih zonah poročajo, da Sovjetska zveza polaga veliko pozornost vprašanju Nemčije in da vsled tega odreja sovjetsko politiko ljudje v Moskvi, ne pa sovjetski vojaški komandant Sokolovski.

Položaj v Berlinu je še vedno napet. Vojaške oblasti zapadnih sil pa se izogibljajo vsaki akciji, ki bi vodila do definativnega razkola in prizadela izgleda za poravnava spora potom tekočih konferenc v Moskvi.

ČISTKA V ČESKI KOMUNISTIČNI STRANKI

PRAGA, 16. avg. — Češka komunistična stranka se pripravljala na čistko, ki jo bo izvedla nad 2,000,000 svojih članov. Čistka bo završena oktobra meseca, je naznanil centralni odbor stranke.

Opazovalci sodijo, da bo ta čistka utrdila moč komunistov v Češkoslovaški.

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

Adamičeva knjiga "From Many Lands" med 400 najboljših

Eden od vodilnih ameriških knjižničarjev Asa Don Dickerson je uvrstil knjigo Louisa Adamič "From Many Lands," ki je izšla leta 1940, med 400 najboljših knjig, kar jih je bilo tiskanih v Zedinjenih državah v enem desetletju, namreč od leta 1936 do 1946. Teh 400 knjig je Don Dickerson zbral med več kot 100,000 knjig, ki so bile tiskane v preteklem desetletju.

Seznam 400 najboljših knjig je bil objavljen v obliki pamfleta pod naslovom "The Best Books of the Decade: 1936-1946." Pamflet je izšel v založbi newyorške založniške družbe H. W. Wilson Co.

V predgovoru je Dickerson poudaril, da je uporabil besedo "najboljše" kar pomeni, da so te knjige izbrane na osnovi mnenja večavkov, kot knjige, "ki zaslužijo največjo pozornost sodobnega izobraženega ameriškega čitatelja."

Adamič je knjigo, ki je uvrščena v omenjeni seznam, spisal na svoji farmi v Holland Township. Knjiga je leta 1940 bila nagrajena s \$1,000 Annisfield nagrade in za njo je Adamič dobil tudi naziv častnega doktorja književnosti od Temple Univerze v Filadelfiji.

Za časa vojne je ameriška vlada razdelila veliko število izvodov te knjige med vojake za namene, da se jim ohrani moralno. V tej knjigi je Adamič podal raznolikost med ameriškim prebivalstvom v obliki povesti. Prevedena je bila na mnoge jezike, v angleščini pa je bila tiskana tudi v Angliji in Avstraliji. Poslednji prevodi knjige so se sedaj pojavili v nemščini in japonsčini pod nadzorom ameriških okupacijskih oblasti. Med ostalim se v knjigi nahajajo tudi poglavja o jugoslovanskih emigrantih — posebno o Mandi Evanich iz Hrvaške in o nekom Slovencu, ki ni nikoli postal ameriški državljan, toda je kljub temu bil dober American. Naslov tega poglavja je "The Old Alien by the Kitchen Window."

Knjiga "From Many Lands" je doslej bila tiskana v 17 izdajah.

TAYLOR NAPADEL GOVORICE O VOJNI S SOVJ. ZVEZO

CPRINGFIELD, Ill., 14. avg. — Podpredsedniški kandidat Progressivne stranke senator Glen H. Taylor je danes v svojem kampanjskem govoru zavrnil govorice o novi svetovni vojni. Rekel je, da nedavni dogodki potrjujejo, da Sovjetska zveza ni v stanju, da bi začela vojno ali pa ogrožala katero koli državo.

EISENHOWER POSKUŠA DOBITI PODPORO ZA UNIVERZO OD RUSIJE?

NEW YORK, 16. avg. — Bivši profesor Columbia univerze dr. Arthur Coleman je danes izjavil, da univerza poskuša dobiti od Sovjetske zveze \$100,000 letne podpore.

Coleman je pred Narodnim odborom Američanov poljskega porekla izjavil, da Columbia univerza poskuša dobiti pomoč od skoraj vsake države, ki se nahaja za tako zvanim "železnim zastorom". Pristavil je, da ni podal ostavke samo radi tega, ker je univerza sprejela \$30,000 od poljske vlade.

"Na Columbia univerzi se je po zaslugi neomejene denarne pomoči Kominforme ustvarilo v slovenskem oddelku takšno ozračje, da v njem ne more stalno delati noben pravi American. Ideal slovenskega oddelka na univerzi in njegov cilj je, da dobi \$100,000 direktno iz Sovjetske zveze," je rekel dr. Coleman.

Univerza, katere predsednik je gen. Eisenhower, že prejema denarno pomoč od Češkoslovaške, Madžarske in Poljske.

Predsednik univerze gen. Eisenhower še ni podal nobenega komentarja na izjave dr. Coleman.

Kontrola Donave bo v rokah podonavskih držav in Sovj. zveze

BEOGRAD, 14. avg. — Danes je bil s sedmimi proti tremi glasovi odobren sovjetski predlog, po kateremu so zapadne sile izključene iz nove komisije za kontrolo Donave.

Po sprejetem sovjetskem predlogu bo članstvo v komisiji omejeno na podonavske države. Donavo bodo kontrolirale Sovjetska zveza, Češkoslovaška, Madžarska, Romunija, Jugoslavija, Bolgarija in Ukrajina.

S sedmimi proti tremi glasovi je bil zavržen ameriški predlog, da se ustanovi komisijo enajstih držav, v kateri bi imele sedeže tudi tri glavne zapadne sile in Avstrija. Po ameriškem načrtu pa bi se Nemčijo vključilo v komisijo, ko bi bila z njo sklenjena mirovna pogodba. Zedinjene države so bile pripravljene, da se odrečejo svojemu sežu v zameno za polno in enakopravno zastopstvo Avstrije in Nemčije v komisiji.

Z isto večino glasov je bil poražen tudi francoski predlog, ki je zelo podoben ameriškem.

NEMCI V AMERIŠKI ZONI PROTESTIRAJO PROTI DRGINJI

FANKFURT na Majni, 13. avg. — Več sto tisoč nemških delavcev je včeraj v ameriški okupacijski zoni Nemčije priredilo demonstracije proti drginji in proti akciji ameriške vojaške vlade, ki ni hotela odobriti socialistične mere, ki jo je sprejel parlament nemške države Hesce.

Demonstracije nemških delavcev, ki so naperjene proti ameriški vojaški vladi, je podprlo celotno prebivalstvo. Ob priliki demonstracije je prišlo do manjših incidentov, kot na primer v Frankfurtu, kjer so demonstrantje prevrnili neki ameriški civilni jeep.

Anglijo skrbi položaj na Burmi

LONDON, 15. avg. — Predstavnik angleškega zunanjega ministrstva je včeraj izjavil, da je položaj na Burmi zelo resen. Angleška vlada motri dogodbe z veliko vznemirjenostjo. Splošen vtis je, da so pomirjevalna poročila iz Ranguna zavajalna.

Predstavnik angleškega ministrstva je mnenja, da so uporiške skupine pod vodstvom komunistov omajale armado, policijo in rezerve policije v vzemirajočem obsegu. Burmanska vlada je visela že tedne na nitki, ostavka zunanjega ministra pa je celo poslabšala položaj.

V Proti-fašistični ljudski fronti, ki je imela glavni vpliv v deželi, se prišlo do razkola. Opazovalci sodijo, da bo na Burmi prišlo do civilne vojne, ali pa se bo neka komunistična vlada polastila kontrole v Rangunu. Na vsak način znamenja so slaba za južnovzhodno Azijo in za zapadne sile.

Za časa pogajanj za neodvisnost, ki so se vršila pred poldrugim letom med burmanskimi voditelji in Anglijo, je angleška vlada opozorila pokojnega voditelja Proti-fašistične fronte U Aung Sanga in njegove pristaje, da utegne civilna vojna biti odgovor na njihovo zahtevo za neodvisnost. Toda burmanski voditelji so čute za neodvisnost tako raznetili, da več ne morejo držati na vajetih svoje pristaje. Odkar pa je bil umorjen U Aung Sang, se je položaj še bolj poslabšal, je izjavil predstavnik angleškega zunanjega ministrstva.

Angleška vlada je že podzvela mere, da zavaruje svoje državljanke na Burmi in verjetno se je tudi ostalim vladam svetovalo, naj storijo isto.

BABE RUTH, PRVAK "BASEBALLA" UMRL

NEW YORK, 16. avg. — Za rakom je danes v starosti 53 let umrl slavni prvak "baseballa" Babe Ruth. Splošno priljubljeni Babe je bil eden redkih igralcev "baseballa", katerega zvezda se ni ugasila, ko se je umaknil iz aktivnega sodelovanja pri tekma. Od samega začetka svoje kariere pa do smrti je bil idol športnikov pa tudi splošnega občinstva. Že samo dejstvo, da so o njegovemu zdravstvenemu stanju bili objavljeni uradni komunikaciji, priča o njegovi izredni popularnosti.

KONFERENCA O DONAVI BO KMALU ZAKLJUČENA

BEOGRAD, 16. avg. — Konferenca glede plovbe na Donavi se bliža koncu. Jutri bo predložena na končno odobritev načrt, na osnovi katerega bodo podonavske države imele izključno kontrolo nad to važno srednjeevropsko reko, zapadne sile pa izgubile svoje pozicije. Zadnji poskus Anglije, Francije in Amerike, da se ustanovi pri organizaciji Z. N. mednarodno sodnijo, ki bi se ukvarjala s pritožbami v zvezi s plovbo na Donavi, je bil zavržen s sedmimi proti trem glasovom.

AVSTRIJSKO MINISTRSTVO ZANIKALO ANGL. VESTI

DUNAJ, 15. avg. — Avstrijsko notranje ministrstvo je danes uradno zanikalo vesti iz uradnih angleških krogov da je en cel polk madžarskih mejnih stražnikov pobegnil v Avstrijo. Angleške oblasti so izjavile, da so verjetno bile žrtve "premišljene komunistične šale."

Zapadne sile odgovorile na obtožbe glede Trsta

Pravijo, da si Jugoslavija namerava prisvojiti zono, ki je pod njeno upravo

LAKE SUCCESS, N. Y., 16. avg. — Zedinjene države in Anglija sta danes v Varnostnem svetu odgovorili na jugoslovanske obtožbe, da je Jugoslavija prekršila italijansko mirovno pogodbo, ker da si je dejansko prisvojila zono Tržaškega ozemlja, ki se nahaja pod njeno upravo.

Na ta način so zapadne sile odgovorile na obtožbe Jugoslavije s podobnimi proti-obtožbami, namreč z istimi, na katere se opira Jugoslavija pri zahtevi, da bi organizacija Združenih narodov nastopila proti Zedinjenim državam in Angliji.

V zvezi z vprašanjem Trsta je najprej govoril angleški delegat Sir Alexander Cadogan, ki je zavrnil jugoslovanske obtožbe, da se Zedinjene države in Anglija nahajata v zaroti, da bi izročili zapadne okupacijske zone Italiji.

Zapadne sile vztrajajo, da se Trst mora vrniti Italiji

Ameriški delegat dr. Philip C. Jessup pa je bolj podrobno odgovoril na posamezne obtožbe Jugoslavije, posebno na obtožbo, da vključitev zapadnih zon Trsta v Marshallov načrt predstavlja kršitev italijanske mirovne pogodbe.

Jessup je izjavil, da se Zedinjene države ne trebajo opravičevati, ako pomagajo dvigati življenjski standard zapadnih zon Trsta potom Marshallova načrta, če ni za te namene na razpolago nobenih drugih sredstev.

Delegata zapadnih sil sta ponovila zahtevo, da se Trst vrne Italiji in izjavila, da jugoslovanska politika v vzhodni zoni Trsta stremi za priključenje te zone k Jugoslaviji. Rekla sta, da je vsled upostavitve "policijske države" v svoji zoni Jugoslavija onemogočila sedanjo mirovno pogodbo.

Jugoslavija je v Varnostnem svetu predložila resolucijo, s katero zahteva, da se razveljavijo vsi ekonomski in finančni sporazumi, s katerimi se je povezovala ekonomijo Italije z zapadnimi zonami Tržaškega ozemlja.

Maršal Tito pojasni stališče vodstva komunistične stranke v odnosu na kmete

BEOGRAD, 16. avg. — Jugoslovanski tisk je danes obelodanil izjavo maršala Tita od preteklega torka, s katero je pojasnjeno stališče, ki ga zavzema vodstvo jugoslovanske komunistične stranke v odnosu na kritiko Kominforme v zvezi z vprašanjem nacionalizacije zemlje. Tito je to izjavo podal istovestno, ko je jugoslovanski zunanji minister Stanoje Simić učastil na banketu glavnega sovjetskega delegata na konferenci glede Donave Andreja Višinskega.

V svojem govoru na komunističnem shodu je maršal Tito v zvezi z vprašanjem podržavljenja zemlje rekel sledeče: "Razumljivo je, da smo na kongresu naše stranke morali jasno povedati, kako gledamo na naše kmečko vprašanje. To da, da-li smatramo, da je pravilno, kar trdijo tisti, ki nas napadajo, ali pa tisto, kar mi smatramo, da bi se moralo storiti? Mi sami smo izbrali eno pot in to ni nobena nova iznajdba vod-

stva naše stranke — centralne-slovenski tisk je danes obelodanil izjavo maršala Tita od preteklega torka, s katero je pojasnjeno stališče, ki ga zavzema vodstvo jugoslovanske komunistične stranke v odnosu na kritiko Kominforme v zvezi z vprašanjem nacionalizacije zemlje. Tito je to izjavo podal istovestno, ko je jugoslovanski zunanji minister Stanoje Simić učastil na banketu glavnega sovjetskega delegata na konferenci glede Donave Andreja Višinskega.

Nov grob

THERESA ELIAS ABOOD

Po devet-mesečni bolezni je umrla v soboto zvečer Mrs. Theresa Elias Abood, stara 81 let, bivajoča pri sinu James Abood na 2535 Euclid Htgs. Blvd. Rojena je bila v Aiteneet, Lebaniji (preje Sirija), odkoder je prišla v Ameriko pred 10 leti. Poleg sina Jamesa zapuščala sinove: Daher, Labeaby, Hen in Naseeb, 20 vnukov in 3 pravnuke. Truplo bo ležalo na mrtvaškem odru v cerkveni dvorani sv. Marona, 1247 Carnegie Ave., odkoder se bo vršil pogreb v sredo jutraj ob 11. uri v cerkev sv. Marona in pod pokroviteljstvom Grdinovega pogrebnega zavoda na pokopališče Calvary.

JAPANSKI ZLOČINEC PRED SMRTJO SPREMENIL VERO

MANILA, 14. avg. — Japonski armadni poveljnik Chusiro Kudo, ki je bil znan pod nadzvom "mesar manilskega zaliva", je danes pred svojo eksekucijo postal kristjan. Na smrt obsojeni vojni zločinec je bil obešen v zaporu Bilibid, pokopan pa s protestantskimi opravili.

WALLACE BO 29. AVGUSTA SEL V JUŽNE DRIAVE

NEW YORK, 16. avg. — Kandidat Progressivne stranke Henry A. Wallace bo 29. avgusta odpotoval na kampanjsko turo po južnih državah. Na svoji turi bo imel govore v najmanj 20 večjih mestih.

Wallace bo prezrl diskriminacijske zakone napram zamorcem in govoril samo pred mešanimi občinstvom zamorcev in belopoltevc.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

FILIPINI—PRIMER "NEODVISNE" REPUBLIKE

II.

Navzlic vsem temu je določba o "enakopravnosti," ki so jo predložili Američani, bila na glasovanju vključena v ustavo in od takrat je ameriška industrija žela koristi posebnih prednosti, ki jim jih je "enakopravnost" nudila. Družba Westinghouse lastuje veliko število delnic filipinske električne industrije in namerava proizvajati žarnice. Westinghouse družba je tudi sklenila pogodbo, da bo zgradila hidroelektrične centrale. Družba Lever Brothers je prevzela rafinerijo mila v Manili. Standard Oil Co. in Socony-Vacuum pa se pogajata za oljne koncesije na otoku Cebu.

Posebne privlačnosti za ameriški veliki business so številne. Prvič, davki so na Filipinih mnogo nižji kot pa v Zedinjenih državah. Za korporacije znašajo 12 odstotkov v primeri z 38 odstotkov v Ameriki; osebni dohodninski davki pa se sukaja na Filipinih od 3 do 60 odstotkov, v Ameriki pa med 20 do 91 odstotkov. Oženjeni moški imajo \$1.200 davčne izjeme. Drugič, delovna sila je dosti cenejša. Tretjič, prihranjeni so stroški za prevoz, ko se tovarna nahaja v bližini virov sirovin. Poleg tega je na Filipinih večja rezerva dolarjev in je za sedaj trgovinsko ravnovesje med obema deželama precej enakopravno.

Ameriški kapital je radostno začel svoj pohod na zapad proti Manili, toda Filipinci glasno izražajo svojo jezo. Smatrajo, da so določbe trgovinskega sporazuma nezmerne velikodušne in so ponižani radi dejstva, da Filipinci ne uživajo podobnih pravic v Zedinjenih državah. Poleg tega pa je dovoljen vstop v Ameriko le 110 Filipincem na leto, medtem ko lahko 1200 Američanov pride na Filipine za pet-letno bivanje, nadaljnih 500 pa za stalno. Sedaj, ko so bile dvignjene zapreke, se pričakuje naval ameriških vlagateljev preko Pacifika, toda odvisnost ekonomije otokov od Amerike je že skoro popolnoma izvršena. Mi smo njihov največji odjemalec in njihov velik rezervoar virov. Vrednost pesa se računa na 50 ameriških centov, čeprav njegova dejanska vrednost ni več kot 16 centov.

Radi te ekonomske odvisnosti se mlada republika vestno izogiblje vsaki zunanji politiki, ki se ne bi ujemala z washingtonsko. Pri važnih mednarodnih zadevah lahko računamo, da bodo Filipini na naši strani. Ko sem se kot poročevalec nahajal na konferenci v San Franciscu, kjer je bil ustvarjen Carter Združenih narodov, sem vprašal nekega filipinskega delegata, zakaj je volil za neke predloge, ko pa je pred tem dal vedeti, da bo proti. "Saj je vendar ameriški državni oddelek bil naklonjen temu predlogu," je lahko odgovoril. "Ali je državni oddelek zahteval, da volite tako," sem povpraševal dalje. "Seveda ne," je odgovoril. "Toda ali mislite, da mi ne vemo, na kateri strani je naš kruh namazan z maslom?"

Kar se pa tiče notranje politike, filipinski voditelji ne sledijo vedno ameriškim nasvetom. Imajo na primer svoje lastne nazore glede kolaboracije. Takoj po osvoboditvi je predsednik Truman zahteval obravnave in kazni za "izdajalce," ki so delali za sovražnika. Njegova zahteva je bila popolnoma prezrta.

Decembra meseca leta 1944 takoj po ameriškem izkrcanju na otoku Leyte se je v glavnem mestu Taclobonu vršila prva obravnavna radi izdajstva. Obtožen je bil Bernardo Torres, ki je za časa vojne bil litkarski guverner province. Novi "osvobodilni guverner" je bil voditelj gerilcev na Leyti, polkovnik Ruperto Kangleon. Kangleon je takrat izjavil, da bodo njegovi gerilci že dobili Torresa, če bo izpuščen iz zapor. Danes je Torres na svobodi in živi brez kakršnih koli preglavic v krogu svoje družine. Tehnično se še vedno nahaja na svobodi pod poroštvom, toda ni nobenih izglede, da bo zopet prišel pred sodnijo. Polkovnik Kangleon pa je sedaj minister za narodno obrambo v vladi predsednika.

Filipinski intelektualci so razkačeni vsled tega novega zadržanja napram kolaboratorjem iz vojnih časov. Toda v deželi se čuti pomanjkanje izkušnih voditeljev in večina zmožnih ljudi je služila za časa vojne Japoncem. Poleg tega pa so mali kmetje seznanjeni s starimi imeni in potemtakem naklonjeni, da jih, ponovno izvolijo v urade. Nova imena se zelo počasi vtisnejo v njihovo zavest. Naklada časopisov je zelo mala; radio aparati pa so dragi in redki.

UREDNIKOVA POŠTA

Frank Cesen:

UMETNIK FRANK J. KNAUS

Splošno je znano dejstvo, da so Slovenci zelo nadarjeni, marljiv in pošten narod. Poleg dobrih in deloma slabih lastnosti, jih diči skromnost, ki je včasih že pritrana in njim v lastno škodo. Naši prvi naseljenci so bili vsled nepoznanja jezika, njihov razmer in pomanjkanja samozvesti, primorani opravljati najtežja dela v tovarnah, rudnikih in gozdovih. Pa se je večina izmed njih stopnjema "amerikanizirala" in priklopala do boljšega kruha. Če bi se kdo potrudil zbrati podatke v tej smeri, bi ugotovil precejšnjo razliko med pionirskim in sedanjim razdobjem. Seveda se v tem oziru ne moremo primerjati z večjimi narodnostnimi skupinami, ki so imeli ugodnejše prilike, kajti: če mora konj vleči težak tovor v hrib, ne bo občudoval scenerije.

V tem razdobju smo iz obeh generacij vzgojili: trgovce, tehnične, zdravnike, odvetnike, iznajditelje in pripadnike več drugih poklicev. Nekateri nadpovprečno nadarjeni rojaki, so se povzpeli celo do umetniške višine. Eden najbolj poznanih je bil pokojni slikar Gregor Perušek. Njegove slike krasijo razne umetniške galerije, Narodne domove in zasebne hiše. Perušek je bil zelo nadarjen in plovovit; obenem pa samostojen umetnik, ki je rajši stradal kot bi se prodajal trgovskim družbam.

Skoro nepoznan pa je splošni slikarski umetnik v Los Angeles, Cal., naš rojak Frank J. Knaus. O njem mi je dal nekaj podatkov njegov brat, znani basetonist pevskega zbora "Slovan" v Euclid, O., Rudolph Knaus, kateri se sam namerava naseliti v "zlati" Californiji. F. J. Knaus je bil rojen v Podplani v loški dolini. V Ameriko je prišel, ko je bil star sedemnajst let. Sprva se je izučil za strojnika, pa mu ni ugajalo. Nato je vozil taxicab, toda njegova vihrava narava, je plavala v višjih vstvarjajočih podvzetjih. Njegovo srce je hrepenelo po umetniških umotvorih, ki so dostopna le redkim izvoljencem. Kmalu je opustil tudi taxicab ter postal zamišljen in vase zaprt. Nihče ni vedel, kaj mu razjeda njegovo mlado življenje. Prišel je listati po umetniških revijah in pridno obiskoval umetniško galerijo. V takem stanju se je nahajal skoro tri leta, dočim je njegova žena delala v tovarni. Lahko si mislimo, da so ga vsi smatrali za nekoliko prismuknjene.

Ampak fant si je mislil: "There is more than one way to skin the cat!" In tako je nekoč narisal skico, ki se mu je zdela dovolj dovršena in jo odposlal neki umetniški reviji v Chicago. Z veliko nestrpnostjo je čakal odgovora. Nekega dne pa mu je prinesel pismonoša pismo, v katerem je revija na veliko presenečenje vseh domačih, ponudila "nepopoljšljivemu lenuhu" šestmesečno prsto šolnino v umetniški šoli. Kdo bi popisal Frankovo radost ob tej novici? Led je bil prebit. Njegove življenske sanje so se mu izpolnile. Muza se mu je nasmejala in ga povabila v svoje kraljestvo. Nekega dne bo postal to, za kar je bil ustvarjen — likovni umetnik.

Njegove uspešne slikarske studije lahko preskočimo. Bivši preprost slovenski fant jih je dovršil z odliko. Ker je čutil, da so samostojni umetniki v tej deželi veliki reveži, je odpotoval v Los Angeles, kjer je dobil dobro plačano mesto v nekem trgovskem slikarskem podjetju. Danes lastuje modern atelje, v katerem dela osem umetnikov, on sam pa poučuje v slikarski šoli in na raznih univerzah. V njegovi krasni ilustrirani brošuri: "How to paint with air" najdemo: portrete, cvetlice, trgovske ilustracije.

Besedo "kolaboracija," se smatra za neki čudni ameriški izraz; ljudstvo je naklonjeno, da pozabi in odpusti. Vsled tega se pričakuje, da bo bodoči predsednik Filipinov Jose P. Laurel — mož, katerega so Japonci imenovali za predsednika in ki je podpisal filipinsko objavo vojne Zedinjenim državam na zahtevo Tokia. Kolaboracija bo le manjše vprašanje na prihodnjih volitvah novembra meseca leta 1949. Javno zanimanje je usmerjeno v pravcu izglede, ki jih ima Laurelova tretja stranka. Doslej se Laurel še ni povezal ne z liberalci in ne z nacionalisti, ampak začel je pridobivati ameriško podporo z obljubo, da se bo boril proti komunizmu. Še junija meseca leta 1947 je bil v kongresni zapisnik vključen sledeči zanimiv argument kongresnika Harold C. Hagena iz Minesote:

"Mnogo popačenih izjav in tendencioznih vesti je bilo poslanih v Ameriko glede Laurela. . . . Seme komunizma, ki se ga seje po celotnem svetu, je sejano tudi na Filipinih. . . . Bila bi velika nesreča za njegovo deželo, če bi se vodiljske zmožnosti Laurela na kakršen koli način oškodovale. V bližnji bodočnosti lahko pride čas, ko bodo zagovorniki demokracije potrebovali vsakega možnega prijatelja, ki ga lahko dobijo, v borbi, da bi Filipine očuvali pred razširjevanjem zahrbtnih sil komunizma."

Laurel je bila znana osebnost na otokih še pred vojno in ker ima sedaj, čeprav neuradno, ameriško podporo, ni čudno, da se obe stari stranki potegujeta zanj. Liberalni voditelji pod vodstvom sedanjega predsednika Elpidio Quirina so ga že snubili, tako tudi senator Eulogio Rodriguez, šef nacionalistične stranke bivšega predsednika Osmena. Toda Laurel je gluhi in prijateljem pravi, da bo dobil glasove od obeh strank, če bo kandidiral kot neodvisen kandidat. Verjetno bo zmagal z veliko večino.

Najbo izzid volitev kakršen koli, uradno zadržanje napram Zedinjenim državam se ne bo spremenilo. Če bo Laurel postal predsednik, se bo njegovo vojno napoved Ameriki opravičilo, čes, da jo je storil pod pritiskom. Za provincijskega Filipinca bi to bilo popolnoma sprejemljivo opravičilo.

načrte in kartone. Njegova posebnost je, slikanje z zračnim čopičem (airbrush.) V šoli poučuje po novi metodi, potom počasnega filma. Največ naročil ima seveda od trgovskih tvrdk, ki imajo slikarsko umetnost v zakupu. Take so pač razmere v deželi "svobodnega podjetništva". V brošuri čitamo med drugim tudi naslednji odstavek: "Frank Knaus is considered one of the most versatile commercial artists, his work can be found in numerous fields of National Advertising. He is constantly in demand, and spends considerable time lecturing before various University art classes."

S prvo ženo Slovenko sta se razporočila, nakar se je poročil z neko Čehinjo. Poleg slikanja mu je najbolj priljubljen sport. Za razvedrilo ima svojo letalo in auto, s katerim drvi sto milj na uro.

Mi smo veseli njegovega uspeha v mrzli tujini. Frank je naše gore list, ki se je z vstrajnostjo priboril do večjega kosa kruha. Lansko leto je bil na obisku v Clevelandu, kjer je obujal spomine na njegov taxicab in trnjevo pot, po kateri je nekoč hodil do svojega uspeha. Ni dvoma, da bi ga širša slovenska javnost rada ob bližjo spoznala. Zato želimo, da navže ožje stike z nami in sam pove svoje zanimive doživljanje.

Iz urada podr. št. 106 Sansa

Euclid, Ohio — Dolžnost me veže, da se zahvalim vsem posetnikom, ki so obiskali našo priredbo podr. št. 106 Sansa v nedeljo 8. avgusta na prostorih Slov. društvenega doma na Recher Ave. Lahko bi rekla, da bi bilo bolj pravično, ko bi se ljudje zavedali v kako kritičnem položaju se danes nahaja ubogi preprosti delavec, da bi v večjem številu posejali slične prireditve. Kakšno bilanco bomo imeli, mi danes še mi znano, ter bom o njej poročala pozneje.

Sovjetski komentar o ameriškem zakonu za tako zvane "razseljene osebe"

Sovjetski komentator S. Beglov je v "Pravdi" priobčil sledeči komentar o novem ameriškem zakonu za vseljevanje beguncev:

Kongres Zedinjenih držav ameriških je sprejel osnutek zakona o priselitvi v deželo tako imenovanih "razseljenih oseb" iz Evrope. S tem aktom je kongres sankcioniral, da pride v dveh letih v Zedinjene države nad 200.000 ljudi, ki so se znašli po končani vojni v angleški, ameriški in francoski okupacijski coni Nemčije in Avstrije. Večina teh ljudi je iz dežel vzhodne Evrope.

Izredna "usmiljenost," ki jo

Zahvaliti se želim vsem delavcem, ki so sprejeli delo in ga vršili do zadnjega, čeravno je bilo zelo pozno v noč in so morali iti prihodnji dan na delo. Zahvalim se tudi Mrs. Frances Julylia, ki mi je priskočila na pomoč v kuhinji in vršila delo do konca. Hvala vsem!

V imenu podružnice se zahvaljujem za darove v gotovini, in sicer: Mr. Victor Wood, 19401 Pasnow Ave., \$1.50; Albina Simčić, 876 E. 207 St., ki je darovala \$1. v spomin pokojne sestre Komin; zavedni član v incenc Prpovich je daroval \$3 v pomoč svobodnega tiska; \$1 za Wallaceovo kampanjo je daroval George Kaliope. Torej, še enkrat lepa hvala vsem. Ako želi še kdo kaj prispevati, najsi bo za Sans, svobodni tisk, za pomoč v staro domovino ali za Wallaceovo kampanjo, lahko odda prispevke spodaj podpisani, za kar vam izdam pobotnico.

Prosim vse člane podr. št. 106 Sansa, da bi poravnali članarino, saj je za dobro in koristno stvar. Obenem tudi prosim v imenu sirot preko morja, da se jih še kaj spomnite, kakor tudi za svobodo tiska. Prosim, da me pravilno razumete, saj ne prosim zase ampak za tiste, ki so pomoči potrebni. Euclidski rojaki, kaj mislite, ali sem zašla predaleč ali boste potrpežljivi in priskočili na pomoč?!

Pozdrav vsem!

Za podr. št. 106 Sansa
Mary Medvešek

List jim ugaja

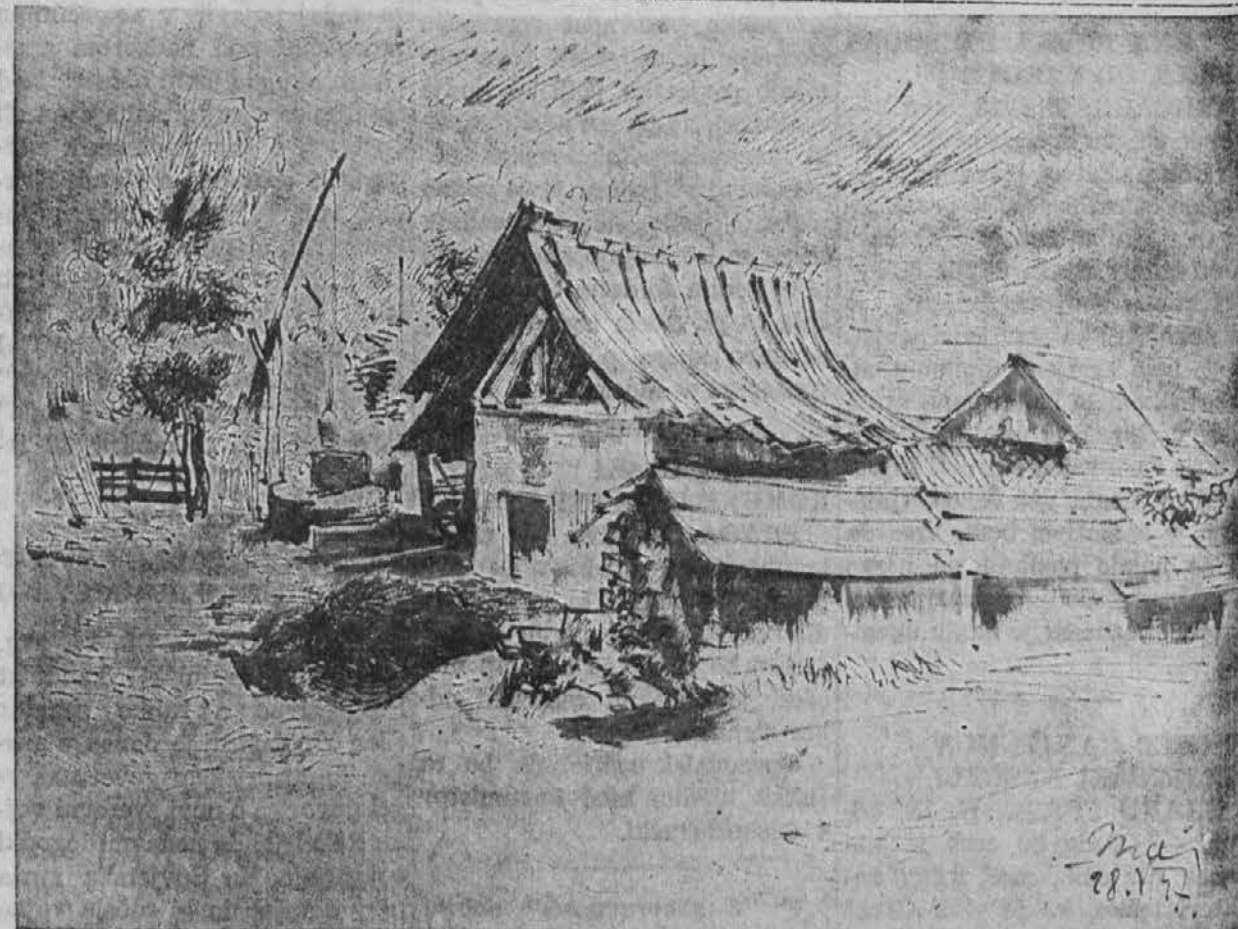
Iz Sheboygana, Wis., se je pred par tedni oglasila Mrs. Gasper Rossman, ki je obenem poslala tudi naročnino za "Enakopravnost." Njej kakor tudi njenemu možu list "Enakopravnost" jako ugaja. Najbolj zanimive pravita pa, da so novice iz Jugoslavije.

Torej, hvala Mr. in Mrs. Rossman za poslano naročnino!

je pokazala ameriška zakonodaja do teh ljudi, vzbuja začudenje. Kakor vemo, je bilo v zadnjih treh desetletjih priseljevanje tujcev v Zedinjene države skrajno omejeno. Emigracijski zakon iz leta 1917 in 1924 sta določala stroge kvote za priseljevanje tujcev. Leta 1933 je znašalo število tujcev, ki so jim dovolili priselitev v deželo, 23.000, medtem ko so sprejele Zedinjene države leta 1914 1.200.000 priseljencev.

Clovek bi mislil, da bi moral zelo nestabilni gospodarski položaj v Zedinjenih državah, ki stoje pred novo gospodarsko krizo še bolj omejiti priseljevanje tujcev. Toda člani ameriškega kongresa so se menda ravnali po drugačnih motivacijah. Te motivacije niso več uganka, če upoštevamo, da je med razseljenimi osebami, ki so jih zdaj polna taborišča zapadne Nemčije in Avstrije, mnogo izdajalcev lastne domovine, takih, ki so za vedno oskrnili svoje ime s sodelovanjem z nemškim okupatorjem.

(Dalje na 3. strani)

Dore Klemenčič—Maj: Prvi začetki obnove

PO SLOVANSKEM SVETU

RAZNE VESTI IZ SOVJETSKE ZVEZE

Na seji Akademije znanosti ZSSR je imel dopisni član akademije Arteni Alihanjan poročilo o raziskovanju kozmičnih žarkov, ki ga je vodil skupaj z akademikom Abramom Alihanovim. Alihanov in Alihanjan vodita svoja opazovanja na planinah, ki imajo 3.250 m nadmorske višine. Učenjaka sta jeseni leta 1946 ugotovila, da so poleg že prej proučenih delcev kozmičnega žarenja — elektronov in tako imenovanih mezonov še drugi delci, ki imajo povsem druge lastnosti. Sovjetski učenjaki so jim dali ime "varitoni". Ugotovili so, da so nekateri varitroni, ki so stokrat, dvestokrat, dvestopetdesetkrat in tisočkrat težji od atoma vodika.

Alihanov in Alihanjan sta lani ugotovila, da varitroni niso dolgotrajni, saj trajajo samo milijonske dele sekund, potem pa že razpadejo in se spremenijo v delce manjše mase. Sovjetski fiziki so s posebnimi aparati ugotovili, da pride v kozmičnih žarkih do mnogih spremenin. Alihanov in Alihanjan sta dobila Stalinova nagrado. Uspehi njunega dela iz temeljev spreminjajo doseganje pojmovanje o elementarnih delcih, iz katerih sestoji snov. Izjajdba varitronov je za svetovno znanost največjega pomena.

V Ukrajini bo bogata žetev

Obseg žetvenih del v Ukrajini bo letos znatno večji, kot je bil lani, in ne bo več mnogo zaostajal za predvojnimi. Površina, posejana z jaro pšenico, bo v primeri z letom 1945 povečana za več kot 100.000 ha. Park strojno-traktorskih postaj so izpolnili s 1000 novimi moderniziranimi kombajni.

Ječmen z 20 klasi

V botaničnem vrtu v Almati sa vzgojili nenavadno vrsto ječmena, ki nosi na svojem stebelu 20 malih klasov. Nova vrsta ječmena rodi bolje od vseh doslej znanih vrst.

Elektrifikacija sovjhozov

Ministrstvo sovjhozov ZSSR je izdalo sklep, na podlagi katerega bodo v treh letih elektrificirali 1794 sovjhozov. Tako bo končana elektrifikacija vseh sovjhozov, kar bo silno olajšalo težavna kmetijska dela.

Plantaze, vinske trte pri Moskvi

V Sovj. zvezi se vinogradništvo vedno bolj pomika proti severu. Letos so v bližini Moskve prvič zasadili plantažo trte. Prihodnje leto pa bodo pričeli saditi trto še v 10 okrajih moskovskega področja. Gre za trto, ki je zelo odporna proti mrazu in njeno grozdje zgodaj dozori. V Moskvo jo pošiljajo iz drugih krajev.

Zborovanje v Sloveniji

Nova vrsta lokomotive

Sovjetske tovarne strojev so začele izdelovati nove vrste lokomotive, ki uporabljajo najcenejše gorivo. Te lokomotive so za 40% cenejše od prejšnjih.

Delo sovjetskih planincev

Sovjetski alpinisti opravljajo veliko delo. Med drugim so doslej podrobno raziskali najbolj nedostopne predele Turkmenshanja in Pamirja. Samo lani so osvojili okrog 20 novih planinskih vrhov, od katerih so nekateri visoki 5000 do 6500 metrov. V zadnjih petih letih so v Sovjetski zvezi usposobili okrog 5000 alpinistov in 500 instruktorjev. Letos se bodo povzpeli na več kot 150 vrhov, med drugim tudi na Vrh zmage, ki ima 7.440 metrov. Vrh zmage so alpinisti Rdeče armade odkrili med domovinsko vojno.

Puškinov muzej

V pskovskem okrožju, kjer je grob velikega ruskega pesnika Aleksandra Puškina, obnavljajo Puškinov muzej, ki so ga hitlerjevci barbarsko porušili. Obnova pesnikove hiše bo kmalu končana. Drugo leto, ko bo 150 letnica pesnikovega rojstva, bo Puškinov muzej popolnoma obnovljen.

Sovjetski film

Pravkar so natisnili študijo prof. Nikolaja Lebedeva pod naslovom "Zgodovinski pregled filmske umetnosti v ZSSR". To je prvo znanstveno delo te vrste.

Prvi zvezek tega dela obravnava razvoj nemega filma do leta 1930. V njem so pazljivo analizirani vsi sovjetski filmi, pričeni s prvimi dokumentarnimi filmi. Velik del knjige je posvečen filmski umetnosti različnih sovjetskih narodov, ukrajinski, armenski, uzbeški in drugih republik, kjer pred Oktobrsko revolucijo niso imeli lastne filmske industrije. Drugi del knjige bo obravnaval razvoj zvočnega, barvastega in stereoskopskega ali plastičnega filma v ZSSR.

Ministrstvo za kinematografijo ZSSR je prejelo iz Italije darove in častne diplome za sovjetske filme, ki so bili nagrajeni na mednarodnem filmskem festivalu v Benetkah. Nagrajeni so najboljši umetniški, poljubno znanstveni in dokumentarni filmi. Častno diplomu je dobil igralec A. Dikij za vlogo admirala Nahimova.

Izpolnitev plana pred rokom

Sovjetski tisk prinaša nepretrgoma poročila o izpolnitvi plana pred določenim rokom. Rudarji kombinata "Moskva—premog" so izpolnili 19. junija polletni plan kopanja in odpošiljanja premoga. Povprečna dnevna proizvodnja v enem kombi-

natu je v primeru s prvim polletjem lanskega leta narasla za 12%. Industrija kirovskega rajona Leningrada je že izpolnila polletni plan celotne proizvodnje. V primeru s istim razdobjem lanskega leta se je proizvodnja povečala za 19%, učinkovitost dela pa za 7,5%, v tem, ko se je dejanska cena stroškov znižala za 6,5%.

V Leningradu je polletni plan izpolnilo skupaj 13 rajonov. Tudi kombinat "Tula—premog" je izpolnil polletni plan proizvodnje premoga. Leningrajsko področje je do 18. junija izpolnilo polletni plan pripravljanja mle-

"SLUŽBA POLJSKI"

V Varšavi in drugih mestih so bile slovesne prireditve ob sklepu del prve izmene mladinskih delovnih brigad "Služba Poljski". V prvi izmeni je sodelovalo okrog 25.000 mladenčev, ki so v dveh mesecih dosegli znatne uspehe pri obnovi Varšave, Vroclava, ščečinskega pristanišča in izgraditvi objektov na spodnjem Slonsku, izuševanju žulanskega polja in pri drugih delih ter so dali okrog 823.000 brezplačnih delovnih dni. Sedaj se pripravljajo za delo nove mladinske delovne brigade druge izmene. "Služba Poljski" je organizirala na ozemlju vse Poljske mladinske brigade, ki delajo od 1. julija po tri dni na mesec pri gradnji delavskih domov, cest, mostov, elektrifikaciji in radiofikaciji vasi, gradnji športnih stadionov itd.

Ljudsko tekmovalstvo na vasi

Na Poljskem se vedno bolj širi ljudsko tekmovalstvo na vasi. Minister za kmetijstvo je pred kratkim odlikoval 45 kmetov in kmetič-upornikov za zasluge pri dvigu uporniškega in razvoju kmetijstva.

Poljski kmetje so presegli plan pomladne setve žit za 6%, krompirja za 9%. Z ozirom na posevke so posejali nad 5 milijonov 670.000, s pomladnimi posevki pa na 8.230.000 ha. Ljudska vlada pomaga kmetom s semeni in z umetnim gnojilom kakor tudi z ugodnimi krediti. Zveza kmečke samopomoči pa je organizirala okrog 500 strojno-traktorskih postaj.

Delo poljskih delavcev bo ustvarilo srečno Poljsko

Poljski delavci delajo z velikim poletom na izvršitvi nalog, ki so si jih postavili v triletnem gospodarskem načrtu. Državna industrija za izdelavo živil je do 1. junija prekoračila svoj polletni plan proizvodnje za 4%. Plan proizvodnje nafte je bil v maju prekoračen za 5%, a proizvodnje goriva za 10,7%.

Delavci tekstilne industrije so prekoračili majski plan proizvodnje bombažnih tkanin za 5 odstotkov, lanenih tkanin za 10 odst., svilenih za 11%, umetne

ka s 100,2%. Plan dovažanja mleka v mesto Leningrad je bil izpolnjen s 101,8%. Polletni plan za nabavo mesa so izpolnili s 106%.

Za obnovo pristanišča v Odesi je bilo izdanih od dneva osvoboditve, izpod nacističnih zavojevalcev več kot 120 milijonov rubljev. Zgradili so nova skladišča in druge pristaniške zgradbe. Pristaniški kolektiv stalno povečuje učinkovitost dela in dosega lepe uspehe. Ze 15. junija je izpolnil polletni plan ter je že pričel z delom za mesec avgust.

svile za 4% in konfekcijskega blaga za 17%. Usnjarska industrija je prekoračila mesečni plan proizvodnje za 4%.

Jugoslovanski film na Poljskem

V Varšavi so konec maja z velikim uspehom predvajali jugoslovanske dokumentarne filme "Balkanska olimpijada", "Maršal Tito na Hrvatskem" in barvni film "Parada mladosti".

Sadovi bratskega sodelovanja

V okviru poljsko-češkoslovaške pogodbe o gospodarskem sodelovanju si se pričela v Dvoru blizu Oswiecima dela za zgraditev velike električne centrale. Nova električna centrala bo povečala poljsko in češkoslovaško električno energijo za 120.000 kilovatov. Kasneje bodo zmogljivost centrale povečali na 30 tisoč kilovatov. Na Odri, blizu poljsko-češke meje so izročili prometu obnovljeni železniški most, ki je važen objekt za večji promet med obema sosednjima državama.

Pred kongresom intelektualcev v Vroclavu

V Vroclavu bo 25. avgusta mednarodni kongres intelektualcev. Predsednik poljskega prireditvenega odbora je izjavil novinarjem, da je nad 100 uglednih znanstvenikov ter veliko število umetnikov in književnikov iz 12 držav izrazilo željo, da bi sodelovali na kongresu. V zadnjih nekaj dneh so ugledni intelektualci iz ZDA, Velike Britanije, Italije in drugih držav obvestili pripravljalni odbor o svoji želji, da bi sodelovali na kongresu. Ugledni znanstvenik Albert Einstein aktivno sodeluje pri pripravljalnih delih. Na kongresu bodo prebrali referate predstavniki SZ, Francije, Velike Britanije in Poljske.

Proslava mednarodnega dneva zadrugništva

Ob proslavi mednarodnega dneva zadrugništva so bile 2. julija po vsej Poljski slavnostne akademije, na katerih so manifestirali trdno odločnost zadrugnikov, da bodo nadaljevali borbo za boljšo bodočnost poljskega naroda ter za mir in napredek na svetu. Ves poljski tisk je objavil številne članke, v katerih navaja dosežene uspehe in nove naloge, ki čakajo poljsko zadrugno gibanje.

Tekstilna industrija je presegla plan

Proizvodnja poljske tekstilne metrov bombažnih tkanin, nad 20 milijonov metrov volnenih tkanin in 13 milijonov komadov ženskega perila. S tem so letni proizvodnji plan presegli za 11 odstotkov.

Sovjetski komentar o ameriškem zakonu na tako zване "razseljene osebe"

(Nadaljevanje z 2. strani)

vamo, da tudi v svojih zahtevah najskromnejši Američani ne morejo vzdržati suženjskih pogojev dela, ki vladajo na farmah.

Novim priseljencem se torej ne obeta zavidanja vredna usoda. Vsemu svetu je znano, v kakšnem položaju delajo črni sužnji na plantažah v južnih državah. Lastniki plantaž pozdravljajo novi zakon, ker jim bo dal na tisoče belih sužnjev.

Poudariti je treba tisto ganljivo soglasje, s katerim so razne ameriške uradne osebe in ustanove pripravile in sprejele zakon. Kampanjo za zakon je začel sam predsednik Truman, ki je že v juliju 1947 pozival Američane, naj sprejmejo "razseljene osebe" iz dežel vzhodne Evrope. Letos v januarju ga je podprl bivši general in zdaj pomočnik državnega tajnika Saltesman, ki je sporočil, da je državni departament že izdelal program za sprejem teh ljudi. Program predvideva 75 milijonov dolarjev izdatkov, ki naj jih plača Mednarodna organizacija za begunce. Za ameriške razmere je čudno, da so v obeh zbornicah kongresa zakon tudi zelo hitro proučili in sprejeli.

Poudariti je treba tudi, da je pokazal kongres pri proučevanju zakonskega osnutka izredno "elastičnost," ko je sprejel popravek, ki predvideva, da se poveča število ljudi, ki jih bodo sprejeli Zedinjene države v korist tako imenovanih "protikomunističnih češkoslovaških begunccev." Z drugimi besedami, udeležencev februarске zarote češkoslovaške reakcije, ki so pobegnili pred pravično sodbo svojega naroda.

Clan predstavniške zbornice Steffens je izjavil, da podpira popravek vojno ministrstvo in državni departament.

V osnutku zakona sprejeti popravek, ki zahteva, naj se vključijo med nove priseljence pripadniki poljske Andersove vojske(!), je slednjič popolnoma razgalil cilje ameriških reakcionarjev. Toda ta popravek ni dobil potrebne podpore v predstavniški zbornici, ki menda misli, da je za Andersovce dovolj dobro poskrbljeno v Angliji.

Kongres je povsem ignoriral proteste demokratičnih organizacij in vrste sindikatov proti

NAZNANILO

Ker nas je že več rojakov naprosilo za naslove Jugoslovanskih oblastev v Zedinjenih državah, naj tu navedemo, da naslov jugoslovanske ambasade se glasi:

Yugoslav Embassy,

1520—16th St., N. W.,

Washington 9, D. C.

Naslov urada jugoslovanskega konzula pa se glasi:

Yugoslav Consulate General,

745—5th Ave.,

New York 22, N. Y.

Pišete lahko v slovenskem, srbohrvatskem ali angleškem jeziku.

TEKOM ČASA,

ko se zobozdravnik Dr. J. V. Zupnik nahaja na St. Clair Ave. in E. 62 St., je okrog 25 drugih zobozdravnikov v tej naselbini prakticiralo in se izselilo, dočim se dr. Zupnik še vedno nahaja na svojem mestu.

Ako vam je nemogoče priti v dotiko z vašim zobozdravnikom, vam bo Dr. Zupnik izvršil vsa morebitna popravila na njih delu in ga nadomestil z novim. Vam ni treba imeti določenega dogovora.

Njegov naslov je

DR. J. V. ZUPNIK

6131 ST. CLAIR AVE.
vokal E. 62nd St.; vhod samo na E. 62 St.

Urad je odprt od 9.30 zj. do 8. zv.

Tel.: EN 5013

osnutku zakona o "razseljenih osebah." To je tudi razumljivo. Zakon povečuje rezervno armado dela v Zedinjenih državah in olajšuje ameriškega kapitalu

uvajanje protidelavskih zakonov, glavno pa je, da ustreza političnim ciljem zakletih sovražnikov Sovjetske zveze in delavske demokracije.

Candy Jones, Top Cover Girl, Cooks Veal With Glamour

"When I cook, I like to make unusual dishes that you are not apt to find on restaurant menus, and at the same time are inexpensive and quick to prepare," says Candy Jones, famous cover girl wife of Harry Conover, director of the Cover Girl Studios. "One of our favorites is Veal Paprika with Caraway Seeds, and here is how I make it."

Candy Jones

Veal Paprika with Caraway Seeds

1 1/2 pounds of diced veal
1 cup of onion
1 tbsp. of bacon fat
1 bouillon cube
1 teas. salt

dash of pepper
1 cup of sour cream
2 tbsp. paprika
1/4 cup of caraway seeds
1 tbsp. flour

Saute diced veal with sliced onion in bacon fat. Add one cup of bouillon, salt and simmer for about 1/2 an hour, or until done. Add sour cream, caraway seeds, paprika and pepper, thickened with a little flour, and simmer a few minutes until flavor goes through the veal. Serve over rice. Serves 4.

"No opportunity should be overlooked for salvage of kitchen grease," points out Candy Jones. "As a matter of fact, that is one of the first lessons I learned in the kitchen. Fat like bacon grease, beef drippings should be reused in other cooking, but finally, when there is no more cooking good in it, I add it to my salvage container, and sell it to my meat dealer. Our government hopes you are doing the same," says this famous Cover and Career Girl.

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite:

ENDicott 0718

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

1146 East 61st St.

HE 2730

V vsaki slovenski družini, ki se

zanima za napredek in razvoj Slo-

vencev, bi morala dohajati

Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo

priljubljene povesti

MIHAIL ŠOLOHOV

TIHI DON

DRUGA KNJIGA

(Nadaljevanje)

— Poslušaj, kaj si boš sam natikal jarem?

— Kako — sam?

— I, tako. Ali veš, kdo bo pri boljševiki imel oblast? — Ti, če te bodo izvolili, ali Dugin ali onile stric. Izvoljena oblast, si razumel?

— In kdo bo na vrhu?

— Spet, kogar bodo izbrali. Če bodo izbrali tebe — boš pa ti na vrhu.

— Eja? Pa se ne lažeš, Mitrič?

Kozaki so se zasmejali, spregovorili vsi hkrati, še stražar, ki je stal pri vratih, je prišel za trenutek in se pomešal v pogovor.

— In glede zemljice, kaj misliš?

— Nam je ne bodo pobrali?

— Ali bodo vojsko končali? Ali pa nemara samo za zdaj vse obetajo, da bi bili vsi zanje.

— Vse po resnici in pravici nam razložijo!

— Po sami temi blodimo.

— Tujcu je nevarno verjeti. Veliko lažejo...

— Včeraj je nek mornarček za Krenskega solze pretakal, pa smo ga prijeli za lase in tresli iz voza.

— "Vi, — je dejal, — kondorji!..." Čudak!

— Ne razumemo besed, ki jih uporabljajo.

Bunčuk se je obračal na vse strani, otipaval z očmi kozake, čakal, da se malo umirijo. Zapustila ga je prvotna negotovost o uspehu svojega početja, zajel je voljo kozakov, trdno je že vedel, da bo zadržal oddelek v Narvi, naj velja, kar hoče.

Prejšnji dan, ko se je bil javil petrograjskemu krajevemu odboru stranke in se ponudil za agitatorja, za delo med oddelki prve dionske divizije, bližajočimi se Petrogradu, je bil prepričan o svojem uspehu, ko se je pa znašel v Narvi, se je ta prepričanost v njem omajala.

Vedel je, da bo treba s kozaki spregovoriti z nekimi drugimi besedami; s strahom je začutil, da sploh ne najde z njimi skupnega jezika, kajti pred devetimi meseci se je bil vrnil v delavsko okolje in se je spet živo zrasel z njim; ko je nastopal, je bil vaju, da so ga dojele in razumeli že, ko je odprl usta, tule pri kmetih pa je bil potreben drugačen, na pol pozabljen jezik črne zemlje, gaščerčja okretnost, nekakšna mogočna prepričujoča sila, ki bi ne samo osmčila, ampak kar zažgala, da bo mogel uničiti v stoletjih nakopičen strah pred nepokorščino, zadušiti trgovatnost, viliti občutek, da ima prav, in povesti za seboj.

Spočetka, ko je spregovoril, je z lastnimi ušesi lovil v svojem glasu spotikajočo se negotovost, nekakšno sleparstvo, igračkanje, kakor od strani je poslušal svoje prazne besede, se grozil spričo neprepričljivosti dokazov, mukoma iskal po mislih, iskal kakih velikih, težkih besednih grad, da bi z njimi lomil, podiral... In namesto tega je z nedopovedljivo grenčino občutil, kako mu z jezika uhajajo kakor milnat mehurčki lahkotne besede, po glavi pa se mu motajo prazne, gladke misli. Stal je, znoj ga je pek, težko je sopal. Govoril je in na vsem lepem ga je spreletela ena sama misel: "Zaupali so mi tako veliko stvar — jaz pa jo bom sam, s svojimi rokami zašušmaril... Niti besede

ne spravim iz ust... kaj mi je neki? Kdo drug bi na mojem mestu povedal in prepričal ti-sočkrat bolje... E, hudič, kakšna za nič reva sem!"

Kozak z zelenimi, lepljivimi očmi, ki je bil vprašal o jarmu, ga je potegnil iz objema čudne poludremavice; pomenek, ki se je sprožil ob tem, je Bunčuku omogočil, da se je zdrnil in se zavedel, potem pa se je razgorlel, da se je sam sebi čudil; začutil je nenavadni dotok moči in obilnejšo izbiro krepkih, izbrušenih, ostrih besed, pod zunanjim mirom je skrival razganjajoče ga razburjenje, že tehtno in hudobno zavračal zabrtna vprašanja, vodil pogovor kakor jezdec konja, ko umiri doletle neukročeno in od poskoka spenjeno žival.

— No, daj, povej: zakaj je ustavodajna skupščina slaba?

— Vašega Lenina so Nemci pripeljali... jeli? Od kod se je neki vzel... z neba?

— Mitrič, ali si sam od sebe prišel, ali so te drugi poslali?

— Kdo bo dobil kozaško zemljo?

— Kaj pa je bilo pod carjem slabega za nas?

— Kaj niso tudi menjševiki za ljudstvo?

— Mi imamo vojaško okrožje, narodno oblast, kaj nam mar sveti? — so spraševali kozaki.

Razšli so se po polnoči. Za drugo jutro so sklenili zbrati obe stotnji na shod. Bunčuk je ostal čez noč v vozu. Čokamasov mu je ponudil, naj leže k njemu. Prekrizal se je za dobro spanje, se ulegel in ga prehitel:

— Ti, Ilja Mitrič, vidim, kako si se brez skrbi ulegel, ampak oprost... Pri nas, prijatelji, imamo uši. Če se jih naležeš, se ne pritožuj. Od žalosti smo vzredili tako krepke uši, da je kar strašno! Vsaka ima život kakor hribovski telček. — Pomolčal je in potihoma vprašal: — Ilja Mitrič, kakšne narodnosti pa je Lenin? Mislim, kje se je rodil in zrasel?

— Lenin? Ruske.

— Kaj?!

— Res, ruske.

— Ne, bratec! Videti je, da malo več o njem, — je z zavestjo lastne premoči zabasiral Čokamasov. — Veš, kakšne krvi je? — Naše. Tudi on je donski kozak, doma iz saljskega okrožja, iz velikoknjažeskega okraja, si razumel? Pravijo, da je služil pri topničarjih. Tudi obraza je ravno takega, kakor ga imajo dolnji kozaki: štrleče ličnice in pa kozaške oči.

— Kje si to slišal?

— Kozaki so se pomenkovali med seboj, prišlo mi je na uho.

— Ne, Čokamasov! On je Rus, rojak iz simbirske pokrajine.

— Ne, ne verjamem. Ne in ne, sploh ti ne verjamem! Ali ni Pugačov kozak? Pa Stenja Razim? Pa Jermak Timofejevič? Vsi ti in takile. Vsi, ki so vodili revno ljudstvo zoper carja, vsi so iz kozaških vrst. Ti pa mi praviš — iz sibirske pokrajine. Kar hudo te je poslušati, Mitrič...

Bunčuk se je nasmehnil in vprašal:

— Torej pravijo, da je kozak?

— Saj tudi je kozak, samo zdaj se ne izda. Meni ga je treba samo z očmi ošiniti — pri priči ga poznam, človeka. — Čokamasov je prižgal, pihal Bunčuku v obraz debel mahorkin dim in zamišljeno pokajševal. — Samo enemu se čudim in tu-kaj smo se že do krvi pričakali o tem: če je on, Vladimir Iljič, kozak kakor mi, topničar, od kod si je neki mogel nabrati tako neznanstvo učenost? Menda je ob začetku vojske padel v nemško ujetništvo, se tam učil, potem vse vede oblezel, ko pa je začel njihove delavce ščuvati in jim z učenostjo oči odpiral, so se smrtno prestrašili. "Pojd, — so rekli, — ti čelak, domov, Bog te nesi, če ne, nam boš take kaše skuhal, da je svoj živ dan ne bomo pospravili!" — In spravili so ga v Rusijo, ustrašili so se, da bi jim delavcev ne nahujskal. Oho! On, brat, ti je kavelj! — je precej bahavo izgovoril Čokamasov zadnji stavek in se veselo zasmel v temino. — Ti, Mitrič, ga še nisi videl? Ne? Škoda. Pravijo, da je bistra glava. — Zakašljal je, pihnil skozi nos rjav stebriček dima, dokajeval cigareto in nadaljeval: — Takih bi morale ženske več spraviti na svet. Kavelj je neki! Ne bo samo carju delal preglavice. — In vzdihnil je: — Ne, Mitrič, nikar se ne pregovarjaj z menoj: Iljič je kozak... Kaj pa bi toliko dokazoval to! V sibirski pokrajini še niti semena nimajo takega.

Bunčuk je molčal, dolgo ležal, se smejal, ne da bi zatislil oči.

Ni tako brž zaspal, prav zares so se ga na gosto lotile uši, razlezele so se pod srajco kakor žgoča, boleča srbečica; zraven

— Kje si to slišal?

— Kozaki so se pomenkovali med seboj, prišlo mi je na uho.

— Ne, Čokamasov! On je Rus, rojak iz simbirske pokrajine.

— Ne, ne verjamem. Ne in ne, sploh ti ne verjamem! Ali ni Pugačov kozak? Pa Stenja Razim? Pa Jermak Timofejevič? Vsi ti in takile. Vsi, ki so vodili revno ljudstvo zoper carja, vsi so iz kozaških vrst. Ti pa mi praviš — iz sibirske pokrajine. Kar hudo te je poslušati, Mitrič...

Bunčuk se je nasmehnil in vprašal:

— Torej pravijo, da je kozak?

— Saj tudi je kozak, samo zdaj se ne izda. Meni ga je treba samo z očmi ošiniti — pri priči ga poznam, človeka. — Čokamasov je prižgal, pihal Bunčuku v obraz debel mahorkin dim in zamišljeno pokajševal. — Samo enemu se čudim in tu-kaj smo se že do krvi pričakali o tem: če je on, Vladimir Iljič, kozak kakor mi, topničar, od kod si je neki mogel nabrati tako neznanstvo učenost? Menda je ob začetku vojske padel v nemško ujetništvo, se tam učil, potem vse vede oblezel, ko pa je začel njihove delavce ščuvati in jim z učenostjo oči odpiral, so se smrtno prestrašili. "Pojd, — so rekli, — ti čelak, domov, Bog te nesi, če ne, nam boš take kaše skuhal, da je svoj živ dan ne bomo pospravili!" — In spravili so ga v Rusijo, ustrašili so se, da bi jim delavcev ne nahujskal. Oho! On, brat, ti je kavelj! — je precej bahavo izgovoril Čokamasov zadnji stavek in se veselo zasmel v temino. — Ti, Mitrič, ga še nisi videl? Ne? Škoda. Pravijo, da je bistra glava. — Zakašljal je, pihnil skozi nos rjav stebriček dima, dokajeval cigareto in nadaljeval: — Takih bi morale ženske več spraviti na svet. Kavelj je neki! Ne bo samo carju delal preglavice. — In vzdihnil je: — Ne, Mitrič, nikar se ne pregovarjaj z menoj: Iljič je kozak... Kaj pa bi toliko dokazoval to! V sibirski pokrajini še niti semena nimajo takega.

Bunčuk je molčal, dolgo ležal, se smejal, ne da bi zatislil oči.

Ni tako brž zaspal, prav zares so se ga na gosto lotile uši, razlezele so se pod srajco kakor žgoča, boleča srbečica; zraven

— Kje si to slišal?

— Kozaki so se pomenkovali med seboj, prišlo mi je na uho.

— Ne, Čokamasov! On je Rus, rojak iz simbirske pokrajine.

— Ne, ne verjamem. Ne in ne, sploh ti ne verjamem! Ali ni Pugačov kozak? Pa Stenja Razim? Pa Jermak Timofejevič? Vsi ti in takile. Vsi, ki so vodili revno ljudstvo zoper carja, vsi so iz kozaških vrst. Ti pa mi praviš — iz sibirske pokrajine. Kar hudo te je poslušati, Mitrič...

Bunčuk se je nasmehnil in vprašal:

— Torej pravijo, da je kozak?

— Saj tudi je kozak, samo zdaj se ne izda. Meni ga je treba samo z očmi ošiniti — pri priči ga poznam, človeka. — Čokamasov je prižgal, pihal Bunčuku v obraz debel mahorkin dim in zamišljeno pokajševal. — Samo enemu se čudim in tu-kaj smo se že do krvi pričakali o tem: če je on, Vladimir Iljič, kozak kakor mi, topničar, od kod si je neki mogel nabrati tako neznanstvo učenost? Menda je ob začetku vojske padel v nemško ujetništvo, se tam učil, potem vse vede oblezel, ko pa je začel njihove delavce ščuvati in jim z učenostjo oči odpiral, so se smrtno prestrašili. "Pojd, — so rekli, — ti čelak, domov, Bog te nesi, če ne, nam boš take kaše skuhal, da je svoj živ dan ne bomo pospravili!" — In spravili so ga v Rusijo, ustrašili so se, da bi jim delavcev ne nahujskal. Oho! On, brat, ti je kavelj! — je precej bahavo izgovoril Čokamasov zadnji stavek in se veselo zasmel v temino. — Ti, Mitrič, ga še nisi videl? Ne? Škoda. Pravijo, da je bistra glava. — Zakašljal je, pihnil skozi nos rjav stebriček dima, dokajeval cigareto in nadaljeval: — Takih bi morale ženske več spraviti na svet. Kavelj je neki! Ne bo samo carju delal preglavice. — In vzdihnil je: — Ne, Mitrič, nikar se ne pregovarjaj z menoj: Iljič je kozak... Kaj pa bi toliko dokazoval to! V sibirski pokrajini še niti semena nimajo takega.

Bunčuk je molčal, dolgo ležal, se smejal, ne da bi zatislil oči.

Ni tako brž zaspal, prav zares so se ga na gosto lotile uši, razlezele so se pod srajco kakor žgoča, boleča srbečica; zraven

— Kje si to slišal?

— Kozaki so se pomenkovali med seboj, prišlo mi je na uho.

— Ne, Čokamasov! On je Rus, rojak iz simbirske pokrajine.

— Ne, ne verjamem. Ne in ne, sploh ti ne verjamem! Ali ni Pugačov kozak? Pa Stenja Razim? Pa Jermak Timofejevič? Vsi ti in takile. Vsi, ki so vodili revno ljudstvo zoper carja, vsi so iz kozaških vrst. Ti pa mi praviš — iz sibirske pokrajine. Kar hudo te je poslušati, Mitrič...

Bunčuk se je nasmehnil in vprašal:

— Torej pravijo, da je kozak?

— Saj tudi je kozak, samo zdaj se ne izda. Meni ga je treba samo z očmi ošiniti — pri priči ga poznam, človeka. — Čokamasov je prižgal, pihal Bunčuku v obraz debel mahorkin dim in zamišljeno pokajševal. — Samo enemu se čudim in tu-kaj smo se že do krvi pričakali o tem: če je on, Vladimir Iljič, kozak kakor mi, topničar, od kod si je neki mogel nabrati tako neznanstvo učenost? Menda je ob začetku vojske padel v nemško ujetništvo, se tam učil, potem vse vede oblezel, ko pa je začel njihove delavce ščuvati in jim z učenostjo oči odpiral, so se smrtno prestrašili. "Pojd, — so rekli, — ti čelak, domov, Bog te nesi, če ne, nam boš take kaše skuhal, da je svoj živ dan ne bomo pospravili!" — In spravili so ga v Rusijo, ustrašili so se, da bi jim delavcev ne nahujskal. Oho! On, brat, ti je kavelj! — je precej bahavo izgovoril Čokamasov zadnji stavek in se veselo zasmel v temino. — Ti, Mitrič, ga še nisi videl? Ne? Škoda. Pravijo, da je bistra glava. — Zakašljal je, pihnil skozi nos rjav stebriček dima, dokajeval cigareto in nadaljeval: — Takih bi morale ženske več spraviti na svet. Kavelj je neki! Ne bo samo carju delal preglavice. — In vzdihnil je: — Ne, Mitrič, nikar se ne pregovarjaj z menoj: Iljič je kozak... Kaj pa bi toliko dokazoval to! V sibirski pokrajini še niti semena nimajo takega.

Bunčuk je molčal, dolgo ležal, se smejal, ne da bi zatislil oči.

Ni tako brž zaspal, prav zares so se ga na gosto lotile uši, razlezele so se pod srajco kakor žgoča, boleča srbečica; zraven

— Kje si to slišal?

— Kozaki so se pomenkovali med seboj, prišlo mi je na uho.

— Ne, Čokamasov! On je Rus, rojak iz simbirske pokrajine.

— Ne, ne verjamem. Ne in ne, sploh ti ne verjamem! Ali ni Pugačov kozak? Pa Stenja Razim? Pa Jermak Timofejevič? Vsi ti in takile. Vsi, ki so vodili revno ljudstvo zoper carja, vsi so iz kozaških vrst. Ti pa mi praviš — iz sibirske pokrajine. Kar hudo te je poslušati, Mitrič...

Bunčuk se je nasmehnil in vprašal:

— Torej pravijo, da je kozak?

— Saj tudi je kozak, samo zdaj se ne izda. Meni ga je treba samo z očmi ošiniti — pri priči ga poznam, človeka. — Čokamasov je prižgal, pihal Bunčuku v obraz debel mahorkin dim in zamišljeno pokajševal. — Samo enemu se čudim in tu-kaj smo se že do krvi pričakali o tem: če je on, Vladimir Iljič, kozak kakor mi, topničar, od kod si je neki mogel nabrati tako neznanstvo učenost? Menda je ob začetku vojske padel v nemško ujetništvo, se tam učil, potem vse vede oblezel, ko pa je začel njihove delavce ščuvati in jim z učenostjo oči odpiral, so se smrtno prestrašili. "Pojd, — so rekli, — ti čelak, domov, Bog te nesi, če ne, nam boš take kaše skuhal, da je svoj živ dan ne bomo pospravili!" — In spravili so ga v Rusijo, ustrašili so se, da bi jim delavcev ne nahujskal. Oho! On, brat, ti je kavelj! — je precej bahavo izgovoril Čokamasov zadnji stavek in se veselo zasmel v temino. — Ti, Mitrič, ga še nisi videl? Ne? Škoda. Pravijo, da je bistra glava. — Zakašljal je, pihnil skozi nos rjav stebriček dima, dokajeval cigareto in nadaljeval: — Takih bi morale ženske več spraviti na svet. Kavelj je neki! Ne bo samo carju delal preglavice. — In vzdihnil je: — Ne, Mitrič, nikar se ne pregovarjaj z menoj: Iljič je kozak... Kaj pa bi toliko dokazoval to! V sibirski pokrajini še niti semena nimajo takega.

Bunčuk je molčal, dolgo ležal, se smejal, ne da bi zatislil oči.

Ni tako brž zaspal, prav zares so se ga na gosto lotile uši, razlezele so se pod srajco kakor žgoča, boleča srbečica; zraven

— Kje si to slišal?

— Kozaki so se pomenkovali med seboj, prišlo mi je na uho.

— Ne, Čokamasov! On je Rus, rojak iz simbirske pokrajine.

— Ne, ne verjamem. Ne in ne, sploh ti ne verjamem! Ali ni Pugačov kozak? Pa Stenja Razim? Pa Jermak Timofejevič? Vsi ti in takile. Vsi, ki so vodili revno ljudstvo zoper carja, vsi so iz kozaških vrst. Ti pa mi praviš — iz sibirske pokrajine. Kar hudo te je poslušati, Mitrič...

Bunčuk se je nasmehnil in vprašal:

— Torej pravijo, da je kozak?

— Saj tudi je kozak, samo zdaj se ne izda. Meni ga je treba samo z očmi ošiniti — pri priči ga poznam, človeka. — Čokamasov je prižgal, pihal Bunčuku v obraz debel mahorkin dim in zamišljeno pokajševal. — Samo enemu se čudim in tu-kaj smo se že do krvi pričakali o tem: če je on, Vladimir Iljič, kozak kakor mi, topničar, od kod si je neki mogel nabrati tako neznanstvo učenost? Menda je ob začetku vojske padel v nemško ujetništvo, se tam učil, potem vse vede oblezel, ko pa je začel njihove delavce ščuvati in jim z učenostjo oči odpiral, so se smrtno prestrašili. "Pojd, — so rekli, — ti čelak, domov, Bog te nesi, če ne, nam boš take kaše skuhal, da je svoj živ dan ne bomo pospravili!" — In spravili so ga v Rusijo, ustrašili so se, da bi jim delavcev ne nahujskal. Oho! On, brat, ti je kavelj! — je precej bahavo izgovoril Čokamasov zadnji stavek in se veselo zasmel v temino. — Ti, Mitrič, ga še nisi videl? Ne? Škoda. Pravijo, da je bistra glava. — Zakašljal je, pihnil skozi nos rjav stebriček dima, dokajeval cigareto in nadaljeval: — Takih bi morale ženske več spraviti na svet. Kavelj je neki! Ne bo samo carju delal preglavice. — In vzdihnil je: — Ne, Mitrič, nikar se ne pregovarjaj z menoj: Iljič je kozak... Kaj pa bi toliko dokazoval to! V sibirski pokrajini še niti semena nimajo takega.

Bunčuk je molčal, dolgo ležal, se smejal, ne da bi zatislil oči.

Ni tako brž zaspal, prav zares so se ga na gosto lotile uši, razlezele so se pod srajco kakor žgoča, boleča srbečica; zraven

— Kje si to slišal?

— Kozaki so se pomenkovali med seboj, prišlo mi je na uho.

— Ne, Čokamasov! On je Rus, rojak iz simbirske pokrajine.

— Ne, ne verjamem. Ne in ne, sploh ti ne verjamem! Ali ni Pugačov kozak? Pa Stenja Razim? Pa Jermak Timofejevič? Vsi ti in takile. Vsi, ki so vodili revno ljudstvo zoper carja, vsi so iz kozaških vrst. Ti pa mi praviš — iz sibirske pokrajine. Kar hudo te je poslušati, Mitrič...

Bunčuk se je nasmehnil in vprašal:

— Torej pravijo, da je kozak?

— Saj tudi je kozak, samo zdaj se ne izda. Meni ga je treba samo z očmi ošiniti — pri priči ga poznam, človeka. — Čokamasov je prižgal, pihal Bunčuku v obraz debel mahorkin dim in zamišljeno pokajševal. — Samo enemu se čudim in tu-kaj smo se že do krvi pričakali o tem: če je on, Vladimir Iljič, kozak kakor mi, topničar, od kod si je neki mogel nabrati tako neznanstvo učenost? Menda je ob začetku vojske padel v nemško ujetništvo, se tam učil, potem vse vede oblezel, ko pa je začel njihove delavce ščuvati in jim z učenostjo oči odpiral, so se smrtno prestrašili. "Pojd, — so rekli, — ti čelak, domov, Bog te nesi, če ne, nam boš take kaše skuhal, da je svoj živ dan ne bomo pospravili!" — In spravili so ga v Rusijo, ustrašili so se, da bi jim delavcev ne nahujskal. Oho! On, brat, ti je kavelj! — je precej bahavo izgovoril Čokamasov zadnji stavek in se veselo zasmel v temino. — Ti, Mitrič, ga še nisi videl? Ne? Škoda. Pravijo, da je bistra glava. — Zakašljal je, pihnil skozi nos rjav stebriček dima, dokajeval cigareto in nadaljeval: — Takih bi morale ženske več spraviti na svet. Kavelj je neki! Ne bo samo carju delal preglavice. — In vzdihnil je: — Ne, Mitrič, nikar se ne pregovarjaj z menoj: Iljič je kozak... Kaj pa bi toliko dokazoval to! V sibirski pokrajini še niti semena nimajo takega.

Bunčuk je molčal, dolgo ležal, se smejal, ne da bi zatislil oči.

Ni tako brž zaspal, prav zares so se ga na gosto lotile uši, razlezele so se pod srajco kakor žgoča, boleča srbečica; zraven

— Kje si to slišal?

— Kozaki so se pomenkovali med seboj, prišlo mi je na uho.

— Ne, Čokamasov! On je Rus, rojak iz simbirske pokrajine.

— Ne, ne verjamem. Ne in ne, sploh ti ne verjamem! Ali ni Pugačov kozak? Pa Stenja Razim? Pa Jermak Timofejevič? Vsi ti in takile. Vsi, ki so vodili revno ljudstvo zoper carja, vsi so iz kozaških vrst. Ti pa mi praviš — iz sibirske pokrajine. Kar hudo te je poslušati, Mitrič...

Bunčuk se je nasmehnil in vprašal:

— Torej pravijo, da je kozak?

— Saj tudi je kozak, samo zdaj se ne izda. Meni ga je treba samo z očmi ošiniti — pri priči ga poznam, človeka. — Čokamasov je prižgal, pihal Bunčuku v obraz debel mahorkin dim in zamišljeno pokajševal. — Samo enemu se čudim in tu-kaj smo se že do krvi pričakali o tem: če je on, Vladimir Iljič, kozak kakor mi, topničar, od kod si je neki mogel nabrati tako neznanstvo učenost? Menda je ob začetku vojske padel v nemško ujetništvo, se tam učil, potem vse vede oblezel, ko pa je začel njihove delavce ščuvati in jim z učenostjo oči odpiral, so se smrtno prestrašili. "Pojd, — so rekli, — ti čelak, domov, Bog te nesi, če ne, nam boš take kaše skuhal, da je svoj živ dan ne bomo pospravili!" — In spravili so ga v Rusijo, ustrašili so se, da bi jim delavcev ne nahujskal. Oho! On, brat, ti je kavelj! — je precej bahavo izgovoril Čokamasov zadnji stavek in se veselo zasmel v temino. — Ti, Mitrič, ga še nisi videl? Ne? Škoda. Pravijo, da je bistra glava. — Zakašljal je, pihnil skozi nos rjav stebriček dima, dokajeval cigareto in nadaljeval: — Takih bi morale ženske več spraviti na svet. Kavelj je neki! Ne bo samo carju delal preglavice. — In vzdihnil je: — Ne, Mitrič, nikar se ne pregovarjaj z menoj: Iljič je kozak... Kaj pa bi toliko dokazoval to! V sibirski pokrajini še niti semena nimajo takega.

Bunčuk je molčal, dolgo ležal, se smejal, ne da bi zatislil oči.

Ni tako brž zaspal, prav zares so se ga na gosto lotile uši, razlezele so se pod srajco kakor žgoča, boleča srbečica; zraven

— Kje si to slišal?

— Kozaki so se pomenkovali med seboj, prišlo mi je na uho.

— Ne, Čokamasov! On je Rus, rojak iz simbirske pokrajine.

— Ne, ne verjamem. Ne in ne, sploh ti ne verjamem! Ali ni Pugačov kozak? Pa Stenja Razim? Pa Jermak Timofejevič? Vsi ti in takile. Vsi, ki so vodili revno ljudstvo zoper carja, vsi so iz kozaških vrst. Ti pa mi praviš — iz sibirske pokrajine. Kar hudo te je poslušati, Mitrič...

Bunčuk se je nasmehnil in vprašal:

— Torej pravijo, da je kozak?

— Saj tudi je kozak, samo zdaj se ne izda. Meni ga je treba samo z očmi ošiniti — pri priči ga poznam, človeka. — Čokamasov je prižgal, pihal Bunčuku v obraz debel mahorkin dim in zamišljeno pokajševal. — Samo enemu se čudim in tu-kaj smo se že do krvi pričakali o tem: če je on, Vladimir Iljič, kozak kakor mi, topničar, od kod si je neki mogel nabrati tako neznanstvo učenost? Menda je ob začetku vojske padel v nemško ujetništvo, se tam učil, potem vse vede oblezel, ko pa je začel njihove delavce ščuvati in jim z učenostjo oči odpiral, so se smrtno prestrašili. "Pojd, — so rekli, — ti čelak, domov, Bog te nesi, če ne, nam boš take kaše skuhal, da je svoj živ dan ne bomo pospravili!" — In spravili so ga v Rusijo, ustrašili so se, da bi jim delavcev ne nahujskal